

Kinnitan
Andrei Sorokin
Altera SP OÜ
Juhatuse liige
31.03.2014a.

B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

B-kategooria esmaõppe üldlauseid

1) õpetamise korralduslikud alused	<i>Liiklusteooria õppevorm on auditoorne. Võib kasutada ka kombineeritud õppevormi, mis koosneb auditoorse ja praktikumi õppes. Teoorialoengud ja õppesõit toimub vastavalt koolitaja õppeplaanile. Liiklusteooria auditoorse õppevormi ühe tunni kestus on 45 minutit ja õppesõidu kestus on 45 min. Õppesõidu tundide vahel peab olema puhkepaus vähemalt 15 minutit. Õppesõitu võib alustada peale teooriaõppe teemade „Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest“ ning „Iseseisvaks õppimiseks juhendamine“ läbimist. Algastme õppesõidud toimuvad koolitaja sõidukiga. Lõppastme õppesõidud toimuvad koolitaja sõidukiga või õpilase soovil ja koolitaja nõusolekul õpilase kasutuses oleva autoga.</i>
2) tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<i>Auditoorsetes- ja õppesõidutundides kasutavad õppejõud erinevaid õppemeetodeid: skeeme, pilte, videomaterjali näitamine koos vastavasisuliste aruteludega, aktiveeriv loeng, rühmatöö, oma kogemuse jagamine, probleemülesannete lahendamine jm.</i>
3) hindamismeetodid ja nende kirjeldused (õpiväljundite saavutamise kontrollimine)	<i>Iga mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Õppekava läbimisel õpilane sooritab liiklusteooria ja sõidueksami. Sõidueksamile lubatakse ainult peale teooriaeksami sooritamist. Edukalt sooritatud teooriaeksam on kehtiv üks kuu arvates eksami sooritamise päevast.</i>
4) hindamiskriteeriumid ja nende kirjeldused (nõuded õppetulemuste hindamisele)	<i>Vahekontrollil on 15 küsimust, õigete vastuste arv peab olema vähemalt 12. Liiklusteooria eksam koosneb 60 küsimust, õigete vastuste arv peab olema vähemalt 54. Sõiduõppe viimasel tunnil viiakse läbi üldine sõiduoskuste hindamine. Eksam loetakse sooritatuks, kui õpilane on omandanud vajalikud oskused ja on võimeline liiklema etteantud marsuudil iseseisvalt, liikluseeskirju täites.</i>
5) õppeainete läbimise ajaline plaan	<i>Algastme läbimise minimaalne aeg on 6 nädalat. Lõppastme koolitusel vähemalt 1 päev.</i>
6) õppeaine mahud	<i>Auditoorse õppevormi algastme teooriakursuse maht on vähemalt 30 õppetundi. Õppesõite tuleb läbida vähemalt 24 sõidutundi. Pimeda aja koolituse maht on teooriaõppes vähemalt 1 tund ja õppesõidu maht on vähemalt 1 sõidutund. Lõppastme koolituse maht on vähemalt 4 teooriatundi ja õppesõitu 2 sõidutundi. Õppeainete mahud teemade lõikes on toodud Lisas 1.</i>
7) iseseisva töö sisu	<i>Algastmes tuleb õppijal iseseisvalt täiendavalt läbi töötada liiklusreeglid, lahendada liikluste, lugeda temaatikaga seotud liiklusohutuse alast kirjandust (paberkandjal või elektroonilise õppe materjalidena). Lõppastmes tuleb õppijal iseseisvalt korrata liiklusreeglid, lahendada liikluste ning üle vaadata vajalikke materjale (paberkandjal või elektroonilises vormis)</i>
8) kohustuslik kirjandus	<i>Liiklusseadus 2011, Liiklustestid</i>
9) juhendaja roll ja võimalused juhendaja kaasamiseks juhi ettevalmistamisel täiendava sõidupraktika saamiseks	<i>Algastmes piisava sõidukogemuse omandamisel (Õpingukaardil märges „lubatud teeliiklusesse“) on õpilasel võimalik seadusega kehtestatud korras teha lisasõite juhendajaga. Lisasõite juhendajaga ei arvestata kooli õppekavas ettenähtud sõidutundide läbimisena.</i>

B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

Juhi esmaõppe algaste					
Teooriaõpe			Sõiduõpe		
Teema Nr	Moodul 1	Õppe tunde	Teema Nr	Moodul 1	Sõidu tunde
T1		11	S1		2
T11	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.	0,5	S11	Juhi tööasend ja turvavarustus.	1
T12	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.	0,5	S12	Sõiduki käsitlemine.	1
T13	Liiklus kui süsteem.	4	S13	Sõiduõpe individuaal programmi Järgi 1mooduli raames	
T14	Ohutu liiklemise põhimõtted.	2			
T15	Teiste liiklejatega arvestamine.	1			
T16	Sõiduki turvalisus.	1			
T17	Inimene sõidukijuhina. Esimese mooduli vahekontroll.	2			
T2	Moodul 2	11	S2	Moodul 2	14
T21	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.	3	S21	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.	4
T22	Sõidujäriekord sõites.	3	S22	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.	10
T23	Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.	2	S23	Sõiduõpe individuaal programmi Järgi.	
T24	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine.	1			
T25	Käitumine liiklusõnnetuse korral. Teise mooduli vahekontroll.	2			
T3	Moodul 3	8	S3	Moodul 3	8
T31	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	1	S31	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	1
T32	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil.	1	S32	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	2
T33	Keskkonda säästev auto kasutamine.	1	S33	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine.	2
T34	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja llmastikuoludes.	1	S34	Sõiduõpe individuaal programmi Järgi	
RT	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid.	2	RS	Algastme libedasõidu riskivältimise harjutused	1
PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine.(Praktikum)	1	PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine.	1
TE	Teooriaeksam	1	SE	Sõidueksam	1
Kokku esmaõppe algastes		30	Kokku esmaõppe algastmes		24

Esmaõppe algaste liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis

Esmase juhiloa saamine

Lõppastme koolitus

Teooriaõpe			Sõiduõpe		
LT.1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.	3	LS.1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.	1
LT.2	Libedasõidu riskivältimise praktikum.	1	LS.2	Libedasõidu riskivältimise harjutused õppeväljakul.	1
Kokku lõppastme koolituses		4	Kokku lõppastme koolituses		2

T 11	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	Kokku 11 tundi.
Aine maht	0,5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitajaõppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise määruuses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruuses seatud juhi koolituse eesmärgid
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine.
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 12	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	0,5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani –õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab
Iseseisva töö sisu	Koostada individuaalne õppeplaani
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 13	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	4 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jm
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 2, § 15 – 17, § 100 lg 5 – 7, § 109, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik B-kategooria juhtidele

T 14	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Võimalikke eettulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 50, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 15	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	1tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumisel on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejate ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 87, jaod 2 – 4, 7, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 16	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Moodul 1 maht	1tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli. Tutvustatakse fooride, reguleerija märguannete ja liiklusmärkide tähendusi.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • mõistab auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele • teab fooride, reguleerija märguannete ja liiklusmärkide tähendusi.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 17	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida. Tutvustatakse liiklusmärkide ja teemärgiste tähendusi.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • mõistab auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukitel kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehno seisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele. • teab liiklusmärkide ja teemärgiste tähendusi.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi ja õppida juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateetatähvliid, tunnusmärgid (LS § 6 lg 6), lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 21	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida. Aine raames kajastatakse juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdamist.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - teab kuidas sõitu ohutult alustada; - teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; - teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; - teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; - on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. - teab juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdamise reegleid
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 35-38, 84, 89, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 22	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; - omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; - on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 56-58, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele, ringristmike aabits

T 23	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigu saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks.

	<i>Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.</i>
<i>Aine üldeesmärgid</i>	<i>Luu eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.</i>
<i>Õpiväljundid</i>	Pärast koolitust õpilane: • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel • sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
<i>Iseseisva töö sisu</i>	<i>Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele</i>

T 24	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
<i>Koht õppekavas</i>	<i>Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse</i>
<i>Koolituse maht (2 moodul kokku)</i>	<i>Kokku 11 tundi.</i>
<i>Aine maht</i>	<i>1 tundi</i>
<i>Aine läbimise eeltingimused</i>	<i>Läbitud teooriaõppe 1. moodul</i>
<i>Aine lühikirjeldus</i>	<i>Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.</i>
<i>Aine üldeesmärgid</i>	<i>Luu eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.</i>
<i>Õpiväljundid</i>	Pärast koolitust õpilane: -teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; -teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; -on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. -teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
<i>Iseseisva töö sisu</i>	<i>Vaadata läbi LS § 61-68, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele</i>

T 25	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Kokku 11 tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast. Aine raames käsitletakse ka tulede kasutamise reegleid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi. • omab ettekujutust liikluskindlustuse vajadusest • teab tulede kasutamise reegleid
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 31	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Kokku 8 tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgi
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 32	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Kokku 8 tundi.
Aine maht	1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS 7. Jao, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 33	Keskkonda säästev auto kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Kokku 8 tundi.
Aine maht	1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Lua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 34	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Kokku 8 tundi.
Aine maht	1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteed sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms. Aine raames käsitletakse ka auto ehitust ja tehnilist seisundit
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida. • Omab ettekujutust auto ehitust ja tehnilisest seisundist
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti. Kui kasutatakse veebipõhist õppevormi, tehakse iseseisvat tööd teooria.ee veebikeskkonnas OÜ Teooria õppekava kohaselt.
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

RT	Peatamisteedonna pikkust mõjutavad tegurid
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe juhi esmaõppe lõppastmesse
Aine mahuline jagunemine	Kokku 8 tundi.
Koolituse maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1 ja 2 moodul.
Aine lühikirjeldus	Et juht oleks võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teaks, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Näidatakse, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsuuna valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luu eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: -teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; -mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; -omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuunaga.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Liiklusteooria õppematerjale vastavalt tunni temaatikale.

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik tund (praktikum).
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1 mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõpe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: -teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatamise korral; -mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; -omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega -saab aru pimeda ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Ei ole

TE	Teooriaeksam
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppesse
Kohustuslike tundide arv	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1, 2 ja 3 mooduli teemad
Aine lühikirjeldus	Tegemist on liiklusteooria teadmiste kontrolliga. Kontrollitakse 1, 2 ja 3 mooduli teooriaõppe raames omandatud teadmisi
Aine üldeesmärgid	Kontrollida, kas õpilase liiklusteooria teadmiste baas võimaldab tal iseseisvalt juhtida autot ning kas tema teadmised vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele ("Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded"), anda õpilasele ettekujutuse riiklikust sõidueksam
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - õpilase teadmised vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele - omab ettekujutust riiklikust teooriaeksamist
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja korraldab teooriaeksam autokooli õppeklassis. Testide lahendamiseks kulub 60 minutit,
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teooriaeksam korraldatakse testide kujul. Õpetaja jagab õpilastele eksamipileteid ning seletab lahti arvestustööreegleid. Peale vastuste kontrollimist seletab õpetaja õpilasele tema vigu (kui neid on) ning annab soovitusi, mida tuleb korrata või juurde õppida.
Hindamismeetodid	Teooriaeksam koosneb 60 küsimusest. Minimaalne õigete vastuste arv on 54. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud

Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded" ..
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti.
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

S 11	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht – 1 moodul kokku	Vähemalt 2 kohustuslikku sõidutundi
Kohustuslike sõidutundide arv (1 mooduli 1 osas)	Vähemalt 1 sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut; - oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; - oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel seda teha - kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; - oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; - teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; - on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

S 12	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht – 1 moodul kokku	Vähemalt 2 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutundi,
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiclusega teedel; - teab sõiduki vale käsitsemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; - omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitsemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; - tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitsemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; - on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

S 21	Sõiduki juhtimine vähese liiclusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 2. moodulisse
Koolituse maht – 2 moodul kokku	Vähemalt 14 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 4 sõidutundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; - omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiclusega teel; - oskab peatuda ja parkida teel; - teab vähese liiclusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; - mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; - omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; - tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiclusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: - sõit vähese liiclusega teedel (k.a. ühesuunalistel teedel), reguleerimata ristmike ületamine (k.a. samaliigiliste teede ristmikud) - reguleeritud ristmike ja raudteeülesõidukohtade ületamine - peatumine ja parkimine
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

<i>Juhendaja roll</i>	<i>Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes nagu oli sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Harjutada õpilasega parkimist õppesõiduplatsil. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.</i>

S 22	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
<i>Koht õppekavas</i>	<i>Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse</i>
<i>Koolituse maht</i>	<i>Vähemalt 14 kohustuslikku sõidutundi.</i>
<i>Kohustuslike sõidutundide arv</i>	<i>Vähemalt 10 sõidutundi</i>
<i>Aine läbimise eeltingimused</i>	<i>Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.</i>
<i>Aine lühikirjeldus</i>	<i>Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripäradele: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.</i>
<i>Aine üldeesmärgid</i>	<i>Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.</i>
<i>Õpiväljundid</i>	Pärast koolitust õpilane: • <i>oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;</i> • <i>omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;</i> • <i>oskab peatuda ja parkida teel;</i> • <i>teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;</i> • <i>mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;</i> • <i>omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</i> • <i>tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;</i>
<i>Iseseisva töö sisu</i>	<i>Konspekti lugemine</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Ringristmike aabits</i>
<i>Juhendaja roll</i>	<i>Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.</i>

S 31	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 8 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1 ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliselt on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädessõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohandatud harjutuse läbiviimist abistav sõiduk, kuid oma sõidutunni juhib iga õpilane õppesõidukiga. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teistmoodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit. Sõiduõpe on võimalik läbida selleks kohandatud simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; - mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; - oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; - oskab käituda möödasõidetava rollis; - oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; - omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

S 32	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 8 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1 ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punkti A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise

	<i>eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.</i>
<i>Aine üldeesmärgid</i>	<i>Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.</i>
<i>Õpiväljundid</i>	Pärast koolitust õpilane: • <i>oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;</i> • <i>mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;</i> • <i>on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.</i> • <i>sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.</i>
<i>Iseseisva töö sisu</i>	<i>Planeerida teekond, kasutades GPS'i või kaarti.</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Ei ole</i>
<i>Juhendaja roll</i>	<i>Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduuskust.</i>

S 33	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
<i>Koht õppekavas</i>	<i>Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse</i>
<i>Koolituse maht – 3 moodul kokku</i>	<i>Vähemalt 8 sõidutundi.</i>
<i>Kohustuslike sõidutundide arv</i>	<i>Vähemalt 2 sõidutundi</i>
<i>Aine läbimise eeltingimused</i>	<i>Läbitud sõiduõppe 1 ja 2. mooduli õppeained.</i>
<i>Aine lühikirjeldus</i>	<i>Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid võimalikult varakult, hoida piisavat piki- ja külgvahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütusekulu.</i>
<i>Aine üldeesmärgid</i>	<i>Luu eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.</i>
<i>Õpiväljundid</i>	Pärast koolitust õpilane: • <i>oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;</i> • <i>mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist;</i> • <i>on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt,</i> • <i>riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt;</i> • <i>omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;</i> • <i>on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal,</i> • <i>süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt</i>
<i>Õppimise korralduslikud alused</i>	<i>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</i> • <i>keskmise kütusekulu näitajate välja selgitamine</i> • <i>säästliku sõidustiili õppimine</i> • <i>saadud tulemuste analüüs ning järelduste tegemine</i>
<i>Iseseisva töö sisu</i>	<i>Ei ole</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Ei ole</i>
<i>Juhendaja roll</i>	<i>Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduuskust ja kogemust.</i>

RS	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid. Sõiduõpe viiakse läbi pärast teemat RT „Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid“ läbimist.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuunaga. Luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab sooritada äkkpidurduse; - mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; - omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; - tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; - omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuunaga.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Ei ole

PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe juhi esmaõppe pimeda aja koolitusse
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik sõidutund
Kohustuslike sõidutundide arv	1 kohustuslik tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes (praktikumis) "Pimeda ajal sõiduki juhtimine" õpitut tavaliiklusega teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused pimeda ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimeda ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuunaga.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; - mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; - teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; - oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske; - tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: - tulede kasutamine ning sõidukiiruse valimine lähtudes nähtavusest - pimeda ajal autost väljumine ning sellega seotud ohud, - helkuri ja ohutusvesti kasutamine
Iseseisva töö sisu	konspekti lugemine

Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Sõita õpilasega samades tingimustes ja harjutada tulede vahetust ning õige olukorrakiiruse valikut.

SE	Sõidueksam
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppesse
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1,2 ja 3. mooduli õppeained v.a. SE
Aine lühikirjeldus	Õpilane peab näitama 1, 2 ja 3 mooduli sõiduõppe raames omandatud teadmisi ja oskusi.
Aine üldeesmärgid	Kontrollida, kas õpilane on valmis juhtida autot iseseisvalt ja kas tema oskused vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele ("Mootorsõidukijahi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded"), anda õpilasele ettekujutuse riiklikust sõidueksamist
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: - oskab juhtida autot ohutult ja iseseisvalt, järgides liiklusreegleid - teab oma nõrgemaid külge
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Sõidueksami käigus kontrollib õpetaja õpilasele sõiduoskusi, andes talle ülesandeid Eraldi rõhku pannakse liiklusohutusele ja keskkonna sõbralikule sõidustiilile. Õpetaja sekkub juhtimisesse ainult ohtliku olukorda vältimiseks. Sellisel juhul loetakse eksam mitteläbituks ja arutletakse tekkinud liiklusolukorda. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed.
Hindamismeetodid	Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijahi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Ei ole

Teoriaõpe

LÕPPASTME KOOLITUS

LT1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Aine maht	Vähemalt 3 tundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolitus. Läbitud Pimedaja sõiduki juhtimise koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse kuidas liiklusõnnetuse peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamisteks põhjusteks, mis on otseseks ohuks liiklusohutusele, on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhile ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks eakohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldeesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamisele ja oskuste kujunemisele nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane teab: -teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; -mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; -teab millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; -tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, -ning

	<i>oskab oma käitumises nendega arvestada; -on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt</i>
<i>Iseisva töö sisu</i>	<i>Töö õppejõu poolt koostatud õppematerjaliga.</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Liiklusseadus</i>

LT2	Libedasõidu riskivältimise praktikum
<i>Koht õppekavas</i>	<i>Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.</i>
<i>Aine maht</i>	<i>Vähemalt 1 tundi.</i>
<i>Aine läbimise eeltingimused</i>	<i>Läbitud algastme koolitus. Läbitud Pimedaja sõiduki juhtimise koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.</i>
<i>Aine lühikirjeldus</i>	<i>Et juht oleks võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teaks kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab teadma millised on juhi võimalused äkkolukorras käituda (sõiduk seisma jätta, takistusest ümber põigata, juhitavus taastada). Praktikumi käigus näitlikustatakse, et juhi võimalused äkkolukorras tegutseda sõltuvad sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeloludest jms. Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või selleks kohandatud simulaatoril ja võimalusel selleks kohandatud turvahallis, mis on sisustatud erinevate liiklusolukordi simuleerivate vahenditega. Praktikum viiakse läbi soovitatult rühmaõppena. Rühma maksimumsuurus on 12 õpilast. Praktikumi käigus analüüsitakse peatamisteede sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskusest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatete ärasustest jms ning mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul. Lisaks analüüsitakse kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida ohutuse tagamiseks.</i>
<i>Aine üldeesmärgid</i>	<i>.Luua eeldused arusaamise kujunemiseks, et lihtsam juhtida ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt kui võtta midagi ette äkkolukorras ohutuse taastamiseks, sest juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed. Näidata, et blokeeritud rattaga sõiduk ei ole juhitav ning peatamisteede pikkus sõltub sõidukiirusest ja teekatete iseärasustest. Lisaks näidatakse, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi, sest kui ruumi on vähe, siis tuleb vähendada kiirust.</i>
<i>Õpiväljundid</i>	Pärast koolitust õpilane: - teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; - mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; - mõistab, et libedal teel on pidurdusteede pikkus palju pikem kui kuival asfaldil; - mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on
<i>Iseisva töö sisu</i>	<i>Töö õppejõu poolt koostatud õppematerjaliga.</i>
<i>Kohustuslik kirjandus</i>	<i>Liiklusseadus</i>

Sõiduõpe

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine
<i>Koht õppekavas</i>	<i>Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.</i>
<i>Lõppastme koolituse sõiduõppe maht</i>	<i>Vähemalt 2 sõidutundi.</i>
<i>Aine maht</i>	<i>Vähemalt 1 tund.</i>
<i>Aine läbimise eeltingimused</i>	<i>Läbitud lõppastme koolituse teooriaõppe õppeaine „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeloludes“ teema „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine“ või teema „Käitumine libedates teeloludes“.</i>

Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõõdetakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase sõidukiga ja oma vastutusel. Kui õpilase sõidukil ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli õppesõidukiga.
Aine üldeesmärgid	. Luua eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: -omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; -on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Töö õppejõu poolt koostatud õppematerjaliga.
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LS 2	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine maht	Vähemalt 1 tund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõpe „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeludes“ ja libedasõidu riskivältimise praktikum.
Aine lühikirjeldus	. Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „ Libedasõidu riskivältimise praktikum “ läbimist. Sõidutunnis analüüsitakse peatamistekonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatte iseärasustest jms. Ühtlasi asjaolusid, mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul ning kui suurt piki- ja külgevahet tuleb hoida. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist, kurvis sõitmist ja seal pidurdamist ning takistusest ümberpõikamist pidurdamisega ja pidurdamiseta.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks ning mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud. Lisaks luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: -omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; -oskab äkkpidurdamist; - teab ja oskab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; -oskab valida vastavalt tee olukorrale ja -trajektoorile erinevaid pidurdamistehnikaid ja mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel; - mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; -on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Töö õppejõu poolt koostatud õppematerjaliga.
Kohustuslik kirjandus	Ei ole